

CRISISKAART REGIO GOOI EN VECHTSTREEK

WERKINSTRUCTIE VOOR ERVARINGSDESKUNDIGEN EN CONSULENTEN REGIO GOOI & VECHTSTREEK

Opdracht voor 2018	2
Training	2
Taakverdeling	2
Contactgegevens crisiskaartconsulenten Ervaringsdeskundigen:	2
Doelgroep en samenwerking met GGz Centraal	3
Afspraken met huisartsenpost Blaricum	3
Kwintes 24/7 Bereikbaarheid & Beschikbaarheid	3
Wat houdt de pilot in?	3
Wat gebeurt er na een oproep aan de 24/7 begeleiders?	3
Hoe werkt de aanmelding?	3
Rol politie	4
Afspraken met de politie:	4
Stappen om een crisiskaart op te stellen	5
Stap 1: Het eerste contact	5
Stap 2: Het eerste gesprek	6
Stap 3: Van vragenlijst naar crisisplan	6
Stap 4: Bespreken concept crisiskaartplan met omgeving	6
Stap 5: Vervolggesprek	7
Stap 6: Concept crisiskaartplan en crisiskaart	7
Stap 7: Verzamelen handtekeningen	8
Stap 8: Afronden crisiskaartplan en crisiskaart	8
Stap 9: Registratie en verspreiding	8
Stap 10: Jaarlijkse evaluatie	8
N.B.: bij de stappen	9
Bijlage 1: Juridisch kader	9
Informatieverstrekking	9
Contactpersoon/vertrouwenspersoon	9
Juridische status crisiskaart	9
Mogelijkheden van een zelfbindingsverklaring	9
Actualiteit	9
Centrale bewaarplek crisiskaartplannen	9
Bijlage 2: Voorbeeldteksten op crisiskaart	10
Bijlage 3: Crisiskaart vanuit cliëntenperspectief	13
Bijlage 4: Achtergrond informatie: Proces en gebruik crisiskaart	14
Bijlage 5: Crisiskaart, korte samenvatting crisiskaartplan	15

Opdracht voor 2018

- Pilot van 12 maanden
- Realisatie van minimaal 16 crisiskaarten
- De pilot loopt officieel door tot en met maart 2019. Ons streven is om zoveel mogelijk kaarten in 2018 te realiseren.

Training

De training is verzorgd door crisiskaartconsulenten via de landelijke stichting en het schakelteam. Voor consulenten en ervaringsdeskundigen: de crisiskaartconsulenten van MEE.

Taakverdeling

Projectleider	
Projectimplementatie	
Projectimplementatie ervaringsdeskundige	
Consulenten / crisiskaartconsulenten	
Ervaringsdeskundigen / crisiskaartconsulenten	

Taak	Pr.leider	Pr.impl	Pr.impl.ED	Cons.*	ED'en*
Projectplan	X				
Projectplan	X				
Organisatie	X				
Implementatie	X				
PR	X				
Draagvlak	X				
Verantwoording regio	X				
Draagvlak creëren	X	X	X		
Beheren mailbox**	X	X			
Implementatie	X	X	X		
Voorlichting	X	X	X		X
Gesprekken				X	X
Maken crisiskaartplan				X	X
Uitwerken crisiskaartplan				X	X

*Zowel de consulenten als de ervaringsdeskundigen zijn crisiskaartconsulent.

**Beheren mailbox, ook door

Contactgegevens crisiskaartconsulenten

Ervaringsdeskundigen:

Consulenten MEE:

- *In principe ondersteunen consulenten cliënten uit de plaats waarvoor zij werkzaam zijn. Echter bij drukte / rust onderling uitwisselbaar binnen de regio.
- Uren maken crisiskaartplan boeken in Qbis op "Crisiskaart uitvoering"
- Uren van training, overleggen, boeken op "Implementatie crisiskaart"

Doelgroep en samenwerking met GGz Centraal

Tijdens de pilot starten we met cliënten van GGz Centraal. Daarom terughoudend zijn met andere cliënten. (Dit heeft een praktische reden omdat de informatie dan niet opgeslagen kan worden).

Met GGz Centraal is er een samenwerkingsovereenkomst afgesproken. We starten met patiënten van twee afdelingen, bipolaire/psychotische stoornissen en de spoedeisende psychiatrie (SEP)

De crisisdienst Gooi en Vechtstreek (bij GGz Centraal, de Rembrandthof) is de centrale plaats waar crisiskaarten en bijbehorende crisisplannen worden bewaard. De informatie is voor crisishulpverleners 24 uur per dag op te vragen.

Er komt een tweewekelijks spreekuur (waarschijnlijk in de kamer van de cliëntenraad) op donderdag van 11.00-12.00 uur in de Rembrandthof in de oneven weken.

Afspraken met huisartsenpost Blaricum

Er is contact gelegd met de contactpersoon van de Gho-go. Belangrijk is dat er bij de huisartsen en bij de huisartsenpost een melding op naam komt van de cliënten die een crisiskaart hebben.

Daarnaast willen we graag voorlichting geven over de crisiskaart op een ledenvergadering.

Kwintes 24/7 Bereikbaarheid & Beschikbaarheid

De 24/7 Bereikbaarheid & Beschikbaarheid is een samenwerkingsverband tussen Kwintes, Sherpa en het Leger des Heils. De projectleider Xxxxx Xxxxxxx heeft contact met ons opgenomen om te onderzoeken of we de projecten/doelgroepen van de projecten wellicht aan elkaar kunnen verbinden.

Cliënten van de genoemde instellingen kunnen zich hiervoor aanmelden. Kwintes kan zo ongeplande zorg bieden buiten kantooruren. Doel: voorkomen dat iemand echt in crisis raakt. Ze vullen zodoende het gat op tussen de crisisdienst en 'niks'. Voorbeelden: paniek door brief van het CAK, ruzie met de bovenbuurman, suïcidaal.

De doelgroep bij de 24/7 Bereikbaarheid & Beschikbaarheid bestaat uit cliënten die erg instabiel zijn en dreigen af te glijden naar een opname of BW. Zij zouden waarschijnlijk wel baat kunnen hebben bij een crisiskaart en aan de andere kant kunnen zij wellicht de crisiskaart dragende cliënten van hulp zijn door hen ongeplande zorg buiten kantoor tijden te kunnen bieden. Een vraag hierover is opgenomen op het crisiskaartplan.

Achtergrondinformatie:

Wat houdt de pilot in?

De pilot "24/7 Bereikbaarheid & Beschikbaarheid" houdt in, dat er van 16 december 2017 t/m 31 maart 2019 begeleiders beschikbaar zijn voor hulp op elke werkdag van 17.00 uur 's avonds tot 08.30 uur 's ochtends en in het weekend en op feestdagen.

De begeleider kan gebeld worden door de cliënt zelf, maar een naaste kan ook contact opnemen met de begeleiders op het moment dat men zich ernstig zorgen maakt over zijn/haar welzijn. Men belt tijdens een crisismoment voor alles wat niet kan wachten met hulp tot kantoor tijden.

Wat gebeurt er na een oproep aan de 24/7 begeleiders?

Men belt tijdens een crisismoment naar **030-6979600**. Eén van de begeleiders zal de telefoon opnemen en vragen wat er mis is. Aan de hand van wat er verteld wordt, bepaalt de begeleider of deze naar de cliënt toe gaat al dan niet in gezelschap van een naaste (ie ook kan bellen), zo nodig samen met beveiliging. De 24/7 begeleider zal de cliënt dan verder helpen of desnoods doorverwijzen naar de crisisdienst.

Hoe werkt de aanmelding?

Er wordt een intakegesprek gepland met een begeleider (bij voorkeur samen met de contactpersoon) en de cliënt. Als er nog geen signaleringsplan is, wordt deze aangemaakt, met u als contactpersoon. De cliënt geeft toestemming aan de begeleiders van 24/7 om met de contactpersoon contact te zoeken tijdens een crisismoment. Er worden afspraken gemaakt over wanneer en hoe er met de contactpersoon contact gezocht wordt. Over en weer worden er verwachtingen uitgesproken over de verloop van de pilot.

Uitvoering: Op de crisiskaart het nummer van de 24/7 begeleidingsvoorziening op te nemen bij een opbouwende crisis? Mocht de ondersteuning van naasten dan niet afdoende zijn, maar de GGZ crisisdienst nog een stap te ver dan kan naar dit nummer gebeld worden: 030 6979600

Rol politie

Met de politie zijn samenwerkingsafspraken gemaakt. De politie is enthousiast over de samenwerking. In theorie is de afspraak dat mensen met verward gedrag niet terecht mogen komen in een cel. De praktijk is anders. De politie treft vaak situaties aan waarbij de crisisdienst snel ingeschakeld moet worden. Doordat de crisisdienst vaak overbelast is, kan dit soms uren duren. Er is een zg. 'blauwe kamer' in de Rembrandthof voor dit soort situaties die ook vaak bezet is.

Daardoor is men genoodzaakt iemand toch in een cel te plaatsen om grotere problemen te voorkomen (agenten worstelen dan met het feit dat ze een strafbaar feit moeten zoeken om iemand op te kunnen sluiten). Reden dat de politie enthousiast is over de crisiskaart, alleen al omdat er een vertrouwenspersoon op vermeld staat die ze kunnen bellen.

Afspraken met de politie:

Privacy	Vooraf contact met de politie over te maken afspraken is niet nodig. De cliënt moet er wel voor getekend hebben dat wij informatie delen met de politie, zie punt hieronder.				
Crisiskaartplan af?	Documenten sturen naar contactpersoon politie: <ol style="list-style-type: none"> 1. Word document van de crisiskaart 2. Pdf van de crisiskaart 3. Bijlage uit het crisiskaartplan 				
Contactpersonen	De regio Gooi en Vechtstreek is onderverdeeld in 2 regio's: <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">Basisteam Gooi en Vechtstreek Noord Laren / Blaricum / Huizen / Gooise Meren en Weesp</td> <td style="width: 50%;"></td> </tr> <tr> <td>Basisteam Gooi en Vechtstreek Zuid Hilversum en Wijdmeren</td> <td></td> </tr> </table>	Basisteam Gooi en Vechtstreek Noord Laren / Blaricum / Huizen / Gooise Meren en Weesp		Basisteam Gooi en Vechtstreek Zuid Hilversum en Wijdmeren	
Basisteam Gooi en Vechtstreek Noord Laren / Blaricum / Huizen / Gooise Meren en Weesp					
Basisteam Gooi en Vechtstreek Zuid Hilversum en Wijdmeren					
Rol politie en voorbeelden die je kunt bespreken met de crisiskaarhouder	De politie wil geen stap in de behandeling zijn, dus: <ul style="list-style-type: none"> - Niet: Wat kan de politie doen? - Maar: de politie wil weten wat te doen! Voorbeelden van dilemma's waar politie mee te maken krijgt: (en waarmee je met de cliënt in gesprek kunt gaan). Repressief reageren of hulp aanbieden? Vanuit de behandeling wordt soms aangeraden iemand te bekeuren om de consequenties van bepaald gedrag in de portemonnee te voelen. <ol style="list-style-type: none"> 1. Bij zg. 'spoorlopers': langs het spoor is verboden terrein. 2. Voorbeeld van overlastgever die veel schreeuwde: na een bekeuring was het afgelopen. 				
Landelijk Schakelpunt (LSP)	Crisiskaarhouder stimuleren om gegevens opvraagbaar te maken. Want: 's nachts is een medicijnlijst niet opvraagbaar bij de eigen apotheek En ook niet bij de huisartsenpost. Door het EPD is informatie ook opvraagbaar buiten de regio. Hierover is een vraag opgenomen in het crisiskaartplan.				
Categorieën verwarde personen	4 categorieën voor mensen die verward gedrag vertonen: <div style="text-align: center;"> <p style="text-align: center;"> I. Mensen met verward gedrag, die geen last veroorzaken, maar wel persoonlijk leed kennen II. Mensen die hulp of zorg nodig hebben, overlast veroorzaken, maar niet gevaarlijk zijn III. Mensen die eerder in aanraking zijn geweest met strafrecht of specialistische (gedwongen) zorg IV. Mensen met een strafrechtelijke titel, die (forensische) zorg nodig hebben </p> </div> <p>In de regio Gooi & Vechtstreek zijn 80 'meest overlast gevende personen', meestal afkomstig uit categorie III en IV. Wij hebben het meest te maken met cliënten uit categorie I en II.</p>				
Voorlichting?	Er was begin oktober een voorlichting gepland bij de politie. Door tijdgebrek tijdens hun overleg is dit afgezegd. Afgesproken is dat we gericht voorlichting geven aan de wijkagenten in wiens wijk een crisiskaart is vertrekt.				

Stappen om een crisiskaart op te stellen

N.B.: Deze stappen zijn overgenomen uit de cursusmap.

Informatie die voor onze regio relevant is, staat erbij vermeld in de tabel. We doen ons voordeel met de werkwijze die elders gehanteerd wordt, waardoor de werkwijze enigszins af kan wijken van wat in de training verteld is. **In paars aangevuld door/voor ons, met tips van andere regio's.**

Documenten zijn te vinden via het pad:

Stap 1: Het eerste contact

<p>Dit kan op vele manieren gaan, zowel per mail als mondeling. Mondeling bijvoorbeeld bij een presentatie of tijdens een spreekuur of een telefoongesprek. In principe gaat het initiatief uit van de deelnemer. In ieder geval wordt in dit gesprek afgetast of een crisiskaart voor de deelnemer zinvol kan zijn.</p> <p>Als dat zo is, wordt een afspraak gemaakt. Indien mogelijk en gewenst kan de vragenlijst mee worden gegeven of opgestuurd, zodat de deelnemer zich kan voorbereiden op het eerste gesprek.</p> <p>N.B.: Afspraak bij ons is om eerst een mail met de 'nadenkvragen' te sturen en pas na dit gesprek de vragenlijst mee te geven. Belangrijk om te vragen bij het eerste contact is of er een belangrijke naaste is die men mee wil nemen. Maak een inschatting of de vragenlijst vooraf verstrekken niet teveel is. In dat geval alleen de lijst van (mogelijke) contactgegevens verstrekken.</p>	
Via GGz Centraal	<p>Vragen of de cliënt ingeschreven staat bij GGz Centraal.</p> <p>Ingeschreven? Informatie op naam opslaan in map: "AA AANMELDINGEN CL", Per cliënt maak je een submapje aan: Achternaam, Voornaam. (Als de crisiskaart klaar is, geef je het crisiskaartnummer aan het mapje)</p> <p>Niet ingeschreven bij GGZ Centraal? Op wachtlijst plaatsen Contactgegevens in word doc opslaan in submapje "Wachtlijst na pilotfase"</p>
Afspraak maken	<p>Afstemmen met cliënt waar deze het gesprek het liefst laat plaatsvinden. Thuis? Bij MEE of bij GGz Centraal? Als de cliënt gestimuleerd is door de behandelaar en het contact via de behandelaar is gelegd wellicht samen? Of met naaste?</p>
Documenten en acties	<p>A. Mailtekst uitnodiging 1^e gesprek met nadenkvragen <u>Uitreiken: indien al face-to-face contact bij 1^e ontmoeting):</u> B. Crisiskaartplan regio GenV schrijversie crisiskaarhouder Flyer voor toekomstige crisiskaarhouders</p>
Registratie	<p>Er is een format voor een word-document (staat in het mapje van de aanmeldingen) waarin de afspraken vastgelegd zijn per crisiskaarhouder. Vermeld in de laatste kolom hoeveel tijd (in minuten) je aan een bepaalde actie besteed hebt. Dit document dient als een voortgangsverslag. Hierin wordt gerapporteerd wanneer de persoon gezien is, wanneer een nieuwe afspraak volgt en wat de stand van zaken is (is iemand handtekeningen aan het verzamelen of heeft iemand zojuist het concept ontvangen om dit te bespreken met personen in de omgeving). Indien de consulent onverwacht voor langere tijd afwezig blijft, kan een collega in deze map zien wie bezig is met het opstellen van de crisiskaart. De collega/consulent kijkt in de individuele voortgangsverslagen zodat eventuele werkzaamheden overgenomen kunnen worden. Door dit document goed bij te houden, hebben we een overzicht van de stand van zaken en is er bij ziekte of wijziging van crisiskaartconsulent een actueel overzicht Je registreert in Qbis op de regel "crisiskaart uitvoering"</p>

Stap 2: Het eerste gesprek

Dit gesprek is in de eerste plaats bedoeld om vertrouwen op te bouwen tussen jou als crisiskaartconsulent en de deelnemer. Daarvoor kun je, als het relevant is, je eigen ervaringen delen.

In dit eerste gesprek komt een aantal onderwerpen aan de orde:

- Uitleg wat de crisiskaart en het achterliggende crisiskaartplan is.
- Uitleg van het proces: hoe komen plan en kaart tot stand?
- Verwachtingen over het hebben van de crisiskaart.
- Uitleg van je rol als crisiskaartconsulent.

De vragenlijst wordt zo volledig mogelijk ingevuld. Als er vragen nog niet beantwoord kunnen worden, geef je die mee met de deelnemer om over na te denken.

N.B.: Al starten met het invullen van de vragenlijst tijdens het eerste gesprek is niet realistisch.

Soms hebben cliënten er behoefte aan eerst hun verhaal te vertellen om daarna hun wensen in kaart te kunnen brengen. Laat zien hoe het crisiskaartplan eruit ziet en geef het plan mee naar huis, zodat de cliënt dit thuis in kan vullen. Mocht de cliënt dit niet zelfstandig kunnen, dan helpt de crisiskaartconsulent met het invullen.

Het eerste gesprek vooral gebruiken om woordgebruik af te stemmen.

Je gebruikt het woord 'crisis', wat vindt de deelnemer van dat woord?

Het moet gebruikt worden, maar wel belangrijk om af te stemmen of je daarmee hetzelfde bedoelt.

Documenten en acties	<p><u>Als je bij stap 1 nog niet de formulieren hebt verstrekt:</u></p> <p>B. Crisiskaartplan regio GenV schrijfversie crisiskaarthouder (in 2-voud meenemen, voor je eigen aantekeningen of laptop mee en meteen formulier C invullen).</p> <p>D. Lijst van contactpersonen t.b.v. verzamelen gegevens door crisiskaarthouder (meegeven als 'huiswerk' om alvast van dat deel de informatie te verzamelen. Of als je inschat dat de hele vragenlijst teveel is, alleen dit formulier geven)</p> <p>E. Toestemmingsverklaring Crisiskaarthouder (vooraf invullen en in 2-voud meenemen en laten tekenen)</p> <p><u>Na afloop digitaal verwerken:</u></p> <p>C. Crisiskaartplan regio Gen V digitale versie tbv van crisiskaartconsulenten</p>
----------------------	---

Stap 3: Van vragenlijst naar crisisplan

- Zet de vragenlijst om naar een crisiskaartplan, dit is een digitaal formulier*.
- Geef aan waar onderwerpen nog niet ingevuld zijn.
- Geef onderwerpen die wel besproken zijn, maar niet relevant, aan als niet van toepassing (NVT).
- Stuur het crisiskaartplan op naar de deelnemer met het verzoek te bekijken of de persoon zich erin herkent. Als voldoende informatie bekend is, kun je ook een concept crisiskaart meesturen.

*Bij ons werkt de vragenlijst die ter voorbereiding aan de cliënt wordt gegeven als basis voor het crisiskaartplan.

Er is een tweede digitaal document (C. Crisiskaartplan regio Gen V digitale versie tbv van crisiskaartconsulenten) waaruit de toelichtingen bij de vragen verwijderd zijn. Dit document, gebruik je dus als crisiskaartplan.

Tijdens het uitwerken zal vaak blijken dat er toch nog een paar zaken niet duidelijk zijn, bijvoorbeeld praktische zaken zoals de bereikbaarheid van hulpdiensten buiten kantoor tijden. Ook als lijkt dat dit niet relevant is voor een cliënt, is het wel belangrijk om er naar te vragen.

Document	(Verder) invullen van: C. Crisiskaartplan regio GenV digitale versie tbv van crisiskaartconsulenten F. Formulier Medicatie (naar behandelaar sturen)
----------	--

Stap 4: Bespreken concept crisiskaartplan met omgeving

De kaartaanvrager leest het concept crisiskaartplan nauwkeurig door en brengt eventuele wijzigingen en aanvullingen aan. Hij bespreekt het concept met de personen die in het plan worden genoemd. Dit levert meestal begrip op bij de omgeving, maar kan ook leiden tot aanvullingen en aanpassingen in de teksten.

Contactpersonen leveren vaak voor de kaartaanvrager nieuwe informatie op met betrekking tot eerste signalen. Daarnaast levert het bespreken van het crisisplan vaak meer begrip op voor de kaartaanvrager bij de vertrouwenspersonen.

Deze fase is arbeidsintensief en neemt behoorlijk wat tijd in beslag. Vervolgens wordt samen het concept crisiskaartplan doorgenomen. Wijzigingen en/of aanvullingen van de kaartaanvrager en de opmerkingen van de in het crisisplan genoemde personen worden besproken (contactpersonen, behandelaar, begeleider, huisarts, en eventuele anderen). De kaartaanvrager en zijn/haar ervaringen vormen het uitgangspunt voor de crisiskaart.

Document	Als er een belangrijke contactpersoon is die niet op de hoogte is van het volledige crisiskaartplan, maak je een aparte bijlage met de gemaakte afspraken: (Bijvoorbeeld een buurvrouw die voor de poes zorgt. Zij hoeft niet op de hoogte te zijn van de inhoud van het hele plan en zij tekent alleen haar deel op een aparte bijlage) G. Bijlage belangrijke contactpersoon / vertrouwenspersoon
----------	---

Stap 5: Vervolggesprek

Hier wordt het crisiskaartplan verder ingevuld en wordt een concept crisiskaart opgesteld.

In dit gesprek komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- Heeft de deelnemer het gevoel dat het crisiskaartplan volledig is?
- Welke zaken moeten nog worden aangevuld of aangepast?
- Welke onderdelen komen op de crisiskaart?
- Wie wordt gevraagd een handtekening te zetten en hoe verloopt dat proces?
- Welke informatie wordt met wie gedeeld?
- Hoe het crisiskaartplan en de crisiskaart worden opgeslagen en geregistreerd. De deelnemer tekent hiervoor een machtiging (dat hebben wij al bij de 1^e afspraak laten doen),

Houd in dit gesprek het eigenaarschap van de deelnemer goed in de gaten.

De consulent crisiskaart brengt eventuele aanpassingen aan in het crisisplan. De wensen van de kaartaanvrager moeten natuurlijk duidelijk in het crisisplan worden verwoord. De wijze van formuleren is een kunst. Enerzijds moet het duidelijk zijn wat de kaartaanvrager wil en anderzijds moet het zodanig geformuleerd worden dat het voor o.a. hulpverleners duidelijke en haalbare wensen zijn. Daarnaast is het voor de consulent belangrijk om tijdens het schrijven voortdurend voor ogen te houden dat de crisiskaart en het crisiskaartplan overzichtelijk zijn, belangrijke informatie bevatten, uitnodigen tot lezen en geen tegenstrijdigheden bevatten. Gaat de kaartaanvrager nog niet akkoord met de gewijzigde versie van het crisisplan, dan volgen weer stap 4 en 5 net zo lang tot er duidelijkheid en overeenstemming is over de inhoud van het crisisplan en er een definitief crisiskaartplan kan worden opgesteld.

In deze fase komt ook de melding bij de politie aan de orde. Deze bijlage is (nog) niet toegevoegd in de schrijversie van het crisiskaartplan die de toekomstige crisiskaarhouder aan het begin van het proces ontvangt.

Omdat het gevoelig ligt en er eerst een vertrouwensband ontstaan moet zijn.

Document	H. Bijlage toestemmingsverklaring afspraken politie (digitaal) I. Bijlage toestemmingsverklaring afspraken politie (met info voor crisiskaarhouder) J. Crisiskaart (zie mapje sjablonen)
----------	--

Stap 6: Concept crisiskaartplan en crisiskaart

Rond het concept crisiskaartplan af aan de hand van de uitkomsten van het gesprek en maak een concept crisiskaart of rond de concept crisiskaart af. Stuur deze toe naar de deelnemer. Wanneer schriftelijk handtekeningen worden verzameld, kan eventueel een modelbrief voor het verkrijgen van handtekeningen worden meegezonden waar de deelnemer gebruik van kan maken.

Als de kaartaanvrager de handtekeningen heeft bemachtigd, bezorgt hij/zij het formulier bij de crisiskaartconsulent.

Document	J. Crisiskaart K. Modelbrief voor het verkrijgen van handtekeningen L. Bijlage Lijst handtekeningenlijst en afspraken
----------	---

Stap 7: Verzamelen handtekeningen

De deelnemer bespreekt het crisiskaartplan en de crisiskaart met zijn/haar omgeving en verzamelt handtekeningen. Bij hoge uitzondering verzamelt de consulent de handtekeningen door het crisisplan naar de diverse personen te sturen. De laatste die het crisisplan heeft ondertekend stuurt dit dan terug naar de crisiskaartconsulent	
Document	K. Modelbrief voor het verkrijgen van handtekeningen

Stap 8: Afronden crisiskaartplan en crisiskaart

Wanneer alle handtekeningen binnen zijn, kunnen het crisiskaartplan en de crisiskaart definitief worden gemaakt. De crisiskaart wordt afgedrukt en het crisiskaartplan en de crisiskaart worden naar de deelnemer gezonden. Hij/zij is daarmee crisiskaarthouder. Zodra de crisiskaart een feit is, voeg je het nummer toe aan het mapje de van de betreffende crisiskaarthouder. Oplopend, als volgt 90 = de eerste crisiskaart 90A is de tweede crisiskaart 90B is de derde crisiskaart De map "AA AANMELDINGEN CL", map waarin registratie van kaartvragers plaatsvindt. Dus eerst "Achternaam, Voornaam" en later "1. Achternaam Voornaam"

Stap 9: Registratie en verspreiding

De crisiskaartconsulent draagt er zorg voor dat het definitieve crisiskaartplan en de crisiskaart worden geregistreerd en opgeslagen conform de eisen die door de licentiehoudende organisatie daaraan zijn gesteld. De crisiskaartconsulent stuurt tevens het crisiskaartplan (of gedeelten daaruit) en de crisiskaart naar personen die genoemd worden en hun handtekeningen hebben gezet. De crisiskaartconsulent (=consulent van MEE) zorgt ervoor dat de crisiskaart en het daarbij horende crisiskaartplan worden ingevoerd in het registratiesysteem van MEE, evenals alle andere documenten. De crisiskaarthouder zorgt er zelf voor dat het crisiskaartplan via zijn/haar behandelaar in het dossier van GGz Centraal opgenomen wordt. Hij/zij brengt de papieren versie zelf. Vanzelfsprekend spelen de crisiskaartconsulenten hierin een rol als dit wenselijk is.					
Mail naar HAP	Het mailadres is: XXXXXXXX M. E-mailtekst melding bij huisartsenpost Blaricum				
Mail naar politie	Mail met bijlagen sturen naar de politie. De regio Gooi en Vechtstreek is onderverdeeld in 2 regio's: <table border="1"><tr><td>Basisteam Gooi en Vechtstreek Noord Laren / Blaricum / Huizen / Gooise Meren en Weesp</td><td></td></tr><tr><td>Basisteam Gooi en Vechtstreek Zuid Hilversum en Wijdmeren</td><td></td></tr></table> Documenten: H. Toestemmingsverklaring afspraken politie (digitaal) N. Mailtekst politie	Basisteam Gooi en Vechtstreek Noord Laren / Blaricum / Huizen / Gooise Meren en Weesp		Basisteam Gooi en Vechtstreek Zuid Hilversum en Wijdmeren	
Basisteam Gooi en Vechtstreek Noord Laren / Blaricum / Huizen / Gooise Meren en Weesp					
Basisteam Gooi en Vechtstreek Zuid Hilversum en Wijdmeren					
Brief naar ondertekenaars	N.B. In dit document staan meerdere brieven achter elkaar. Je kunt dus verschillende contactpersonen verwerken in dit document. O. Brieven Eerste crisiskaart uitgereikt aan				

Stap 10: Jaarlijkse evaluatie

Wanneer zich wijzigingen in de omstandigheden van de kaarthouder voordoen, kan hij/zij contact opnemen met de crisiskaartconsulent om wijzigingen door te geven. In ieder geval neemt de consulent jaarlijks contact op met de crisiskaarthouder om te vragen of er nog wijzigingen zijn en of de kaart gebruikt is. Het is van belang dat de kaart actueel en betrouwbaar blijft. Na 1,5 jaar niet geactualiseerd te zijn, vervalt de geldigheid van de kaart. Dus ook wanneer er geen wijzigingen zijn en de kaart nog voldoet, dient dit vastgelegd te worden.	
Documenten	Crisiskaart: Opslaan met een toevoeging aan het nummer. 90 = de eerste crisiskaart 90A is de tweede crisiskaart 90B is de derde crisiskaart J. CrisiskaartP. Wijzigingsformulier medicatie

N.B.: bij de stappen...

Hierboven is beschreven hoe het proces van de totstandkoming van een crisiskaart verloopt. De crisiskaart is echter een uniek document dat gekoppeld is aan een persoon en soms onder hectische omstandigheden en grote tijdsdruk tot stand komt. Dat betekent dat niet altijd alle genoemde stappen in voldoende mate uitgevoerd kunnen worden. Bij iedere cliënt verloopt het opstellen weer op een iets andere manier, maar steeds vormt de wens van de cliënt de leidraad.

Bijlage 1: Juridisch kader

Informatieverstrekking

De crisiskaarhouder geeft de crisisdienst Gooi en Vechtstreek en zijn of haar huisarts toestemming om relevante en strikt noodzakelijke informatie aan bij de crisis betrokken hulpverleners te verstrekken met als enige doel de uitvoering van de crisiskaart en het daarbij behorende crisiskaartplan te bewerkstelligen.

Contactpersoon/vertrouwenspersoon

De eigenaar kan op de crisiskaart en in het crisiskaartplan één of meer contact/vertrouwenspersonen vermelden, die geraadpleegd kunnen worden bij crisissituaties. De crisiskaarhouder kan de contact/vertrouwenspersoon opdracht geven om bij alle gelegenheden tijdens de crisis die hij/zij zelf niet kan waarnemen, namens hem/haar op te treden. Indien dat het geval is wordt dit duidelijk in het crisiskaartplan aangegeven. Uitgangspunt hierbij is wat in het crisiskaartplan beschreven staat.

Juridische status crisiskaart

Een crisiskaart met bijbehorend crisiskaartplan is een wilsverklaring, waarin de cliënt zijn wensen (positief en negatief) ten aanzien van zorg aangeeft. Met negatieve wilsverklaringen worden dingen bedoeld die iemand niet wil (zoals weigering bepaalde medicatie te gebruiken of weigering in een bepaalde instelling opgenomen te worden). Negatieve wilsverklaringen moeten door hulpverleners altijd gerespecteerd worden, zolang het een vrijwillige behandeling of opname betreft. Alleen als er sprake is van een gedwongen opname volgens de wet Bijzondere Opnemingen Psychiatrische Ziekenhuizen (BOPZ), kan de hulpverlener er voor kiezen de negatieve wilsverklaringen te negeren – als wordt voldaan aan de voorwaarden die in de wet BOPZ genoemd worden. Met positieve wilsverklaringen worden dingen bedoeld die iemand wél wil (zoals voorkeur voor bepaalde medicatie of voorkeur voor opname in een bepaalde instelling). Positieve wilsverklaringen leggen hulpverleners naast hun eigen professionele standaard.

Mogelijkheden van een zelfbindingsverklaring

Een zelfbindingsverklaring is een schriftelijke verklaring van een cliënt waarin deze zich verbindt tot opname en het ondergaan van de in de verklaring beschreven behandeling (na gedwongen opname), ook al verzet de cliënt zich ertegen op het moment dat gedwongen opname inderdaad nodig is.

Een crisiskaart kan een zelfbindingscontract bevatten maar dat hoeft niet. Als er sprake is van zelfbinding wordt dit op de crisiskaart vermeld en opgenomen in het bijbehorende crisiskaartplan.

Actualiteit

Eén keer per jaar zal de consulent crisiskaart van MEE Utrecht, Gooi & Vecht contact opnemen met de crisiskaarhouder om zich op de hoogte te stellen van gebruik en actualiteit van crisiskaart en –plan om zo nodig aanpassingen te maken.

Indien de crisiskaarhouder dit noodzakelijk acht, kan het crisiskaartplan tussentijds geactualiseerd worden. De crisiskaarhouder dient hiertoe contact op te nemen met de medewerker crisiskaart van MEE Utrecht Gooi & Vecht.

Centrale bewaarplek crisiskaartplannen

De crisisdienst Gooi en Vechtstreek (bij GGz Centraal, de Rembrandthof) is de centrale plaats waar crisiskaarten en bijbehorende crisiskaartplannen worden bewaard. De informatie is voor crisishulpverleners 24 uur per dag op te vragen.

Bijlage 2: Voorbeeldteksten op crisiskaart
 Kenmerkend voor het cliëntenperspectief

<p>Algemeen</p>	<p>Bij het maken van crisiskaarten wordt veel aandacht besteed aan de maatschappelijke en sociale aspecten van een kaarthouders leven: het gaat dan om echt essentiële zaken die voorkomen dat de kaarthouder in crisis allerlei extra sores meemaakt, die vervolgens een nieuwe of ernstigere crisis teweegbrengt, zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> › Ziekmelden bij werkgever. › Inlichten van uitkeringsinstantie. › Doorbetalingen vaste lasten. › Opvang huisdieren. › Controleren of woning in orde is (gas en licht uit, apparaten op stand-by, e.d.) + afgesloten. › Voorschieten van zakgeld. › Info over diëten.
<p>Zaken die een opname kunnen verlichten</p>	<ul style="list-style-type: none"> › Ophalen favoriete boeken/cd's/discman. › Eenpersoonskamer. › Info over geloofsovertuiging/contact met geestelijk verzorger. › Ik wil kunnen roken; als dit alleen buiten kan dan moet er zo nodig iemand met mij mee. › Ik wil -als het enigszins kan- kunnen blowen. › Op zondagmorgen wil ik de kerkdienst op tv. kunnen volgen. Voor mij is dit erg belangrijk. Ik heb in 20 jaar geen enkele uitzending gemist. <p>Zaken die het mogelijk maken dat iemand tijdens een opname zoveel mogelijk sociaal kan blijven functioneren.</p> <p>Concreet gaat het dan om afspraken met de vertrouwenspersoon, zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> › Zorgen dat crisiskaarthouder over zijn gsm, laptop, bril en adresboekje kan beschikken.
<p>Machtigingen / zelfbindingsverklaringen</p>	<ul style="list-style-type: none"> › Mijn 1^e vertrouwenspersoon heeft kopieën van mijn huissleutels en is gemachtigd deze te gebruiken als ik wegblijf op een afspraak (wegblijven zonder afbellen is namelijk heel ongewoon voor mij). › Ik kan zelf aangeven wanneer het mis met mij gaat en het nodig is mij te separeren: gelieve zo'n wens dan ook snel te honoreren. › Leg mij in één keer plat, bij voorkeur met temesta. › Als ik stop met de lithium moet ik direct worden opgenomen, ook tegen mijn wil. <p>Voorts zijn er afspraken die je kan samenvatten onder de noemer "normale omgangsvormen" die evenwel geschonden worden, zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> › Leg mij rustig en duidelijk uit wat er (met mij) aan de hand is, wat u van plan bent te gaan doen en wat u daarmee beoogt. › U moet weten dat ik tijdens een crisis heel moeilijk informatie verwerk: gelieve hier rekening mee te houden en evt. aanwijzingen / mededelingen / vragen te herhalen. › In geval van medicatieverstrekking: uitleg over de keuzemogelijkheden en evt. bijwerkingen. Als ik daarvoor te verward ben, dan is mijn vertrouwenspersoon bij deze gemachtigd om namens mij te beslissen. › Raak mij niet aan! Als dit toch moet, dit van tevoren aankondigen. › Neem mij serieus, ook als mijn woorden op u een vreemde indruk maken.

<p>Aanwijzingen die de-escalerend (kunnen) werken</p>	<ul style="list-style-type: none"> › Ik ben groot en lijk (daarom) sterk en gevaarlijk: ik ben echter nog nooit gewelddadig geweest. Derhalve hoeft u mij nooit te overmeesteren: een gemotiveerd verzoek tot medewerking werkt veel beter bij mij. › Als u mijn woning binnenwil, geef mij dan eerst gelegenheid om mijn vertrouwenspersoon te bellen en wacht tot die aanwezig is. Sinds een inbraak durf ik geen onbekenden meer in mijn woning toe te laten. › Praat luid en duidelijk en in commandostijl en toon geen bereidheid om met mij in discussie te gaan. › Tijdens een crisis maak ik een geagiteerde, opgewonden indruk: ga hier niet in mee! › In crisis kan ik mezelf beschadigen door te krassen om spanning kwijt te raken. Dit is nooit levensbedreigend en ik ben niet suïcidaal. Maak er geen zaak van. <p><u>En verder:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> › Ook als ik verward ben kan ik heel goed aangeven wat ik nodig heb. › Vanwege mijn zwakke gender-identiteit stel ik prijs op een 1-persoonskamer. › Roken kalmeert mij. Edoch: als u mij tijdens een crisis een sigaret geeft, help me dan ook weer om er na de ergste crisis mee te stoppen, want de kans is groot dat ik anders weer verslaafd raak. › Ik ben geen junk: als u mij ziet zwalken dan heeft dit te maken met mijn diabetes. › Rustmomenten moeten mij worden aangereikt omdat ik anders door de medicatie heen breek. › Ik wil te maken hebben met één aanspreekpersoon: meerdere mensen verergeren mijn verwarring. › Als ik met een (zieken)auto vervoerd moet worden, laat dan een bekende meereizen, dit vanwege mijn reisangst.
<p>VOORBEELDEN VAN SIGNALLEN (dat men in crisis raakt)</p>	<ul style="list-style-type: none"> › Ik ben onrustig en ik heb sterke bewegingsdrang. › Mijn ogen zijn dof. › Mijn ogen zijn fel/glimmen. › Ik vermijd oogcontact. › Mijn dag-/nachtritme is verstoord (niet kunnen slapen). › Ik ben gauw geïrriteerd, ik reageer geprikkeld. › Ik neig ertoe me af te zonderen. › Ik kom afspraken niet meer na. › Ik eet minder (goed); ik vermager (zienderogen). › Ik verslons (ik ga minder vaak douchen, ik draag steeds dezelfde kleding, etc.). › Ik besteed extra zorg aan mijn uiterlijk; ik gebruik meer make-up. Ik ga vaker douchen. › Ik ben niet aanspreekbaar: ik word teveel in beslag genomen door mijn eigen gedachten en/of ik spring in gesprek van de hak-op-tak, ik kan me niet concentreren. › Ik reageer niet op (pijn)prikkels › Ik stop met mijn medicatie omdat ik denk dat het weer goed gaat. › Ik word koopziek; ik ga veel geld uitgeven. › Ik telefoneer veel vaker. › Ik ben lusteloos; ik word steeds passiever. › Ik word achterdochtig/ wantrouwig. › Ik knip mijn haren kort. › Ik hoor (steeds vaker) stemmen; ik praat (zichtbaar?) terug. › Ik heb huilbuien. › Ik heb/krijg depressieve gedachten. › Ik krijg woedeaanvallen. › Ik heb nachtmerries. › Ik ga heel druk doen en veel praten. › Ik word steeds dwangmatiger. › Mijn zintuigen zijn verscherpt. › Ik blijf langer op bed liggen. › Ik ga zwerven. › Ik ga in mezelf praten/murmelen. › Ik loop te piekeren. › Ik pijnig mezelf (snijden, branden, etc.).

	<ul style="list-style-type: none"> › Ik ben overactief. › Ik heb nergens meer interesse in. › Ik krijg hoofdpijn. › Ik tril. › Ik vergeet dingen, ik kan me niet concentreren. › Mijn ademhaling versnelt/vertraagt merkbaar. › Ik kan geen aanraking velen. › Ik verwaarloos mijn woning: ik ruim niks meer op, ik laat de vaat staan, etc. › Ik hallucineer. › Ik wil dood. › Ik heb het benauwd en ga zweten. › Ik ben chagrijnig en gauw aangebrand.
MOGELIJKE AANLEIDINGEN (om in crisis te raken)	<ul style="list-style-type: none"> › Ik moet iets doen waar ik tegen op zie. › Sterfdatum pa, ma of kinderen. › Verjaardagen / Moederdag. › Kerstmis. › Verbreken van een relatie. › Vakantieperiode. › Ruzies. › Druggebruik. › Zorgen over geld. › Zorgen over mijn kind(eren). › Herinneringen, bijv. gewekt door een t.v. programma. › Zorgen over mijn gezondheid. › Uitputting/te veel werken. › Veranderde medicatie/te snelle afbouw. › Verhuizing.
En verder	<ul style="list-style-type: none"> › Check de informatie die ik u geef. Ik kan u niet garanderen dat ik eerlijke antwoorden geef tijdens een crisis. › Blijf tegen mij praten, want dan stoppen de stemmen in mijn hoofd › Haal mij uit de dissociatie: pak mij stevig beet bij mijn bovenarmen, en benoem samen met mij wat er te zien valt of te horen.

Bijlage 3: Crisiskaart vanuit cliëntenperspectief

Bijgaande handleiding is bestemd voor diegenen die betrokken zijn bij het opstellen van een crisiskaart vanuit cliëntenperspectief.

1) Inleiding

De crisiskaart is een middel om personen met psychiatrische problematiek of met een dubbele diagnose te helpen aan te geven hoe zij in een crisissituatie behandeld willen worden. Een crisiskaart bestaat uit een kaart die de cliënt bij zich draagt en een daarbij behorend (achterliggend) uitgebreider crisisplan.

Het crisisplan maakt onderdeel uit van het dossier dat wordt bijgehouden door de instelling waar men in behandeling is. Het crisisplan is bij voorkeur 7x24 uur per week in te zien en zodoende kan de kaarthouder altijd naar zijn gegevens verwijzen. De crisiskaart wordt door de cliënt opgesteld op een moment dat hij/zij stabiel is en helder voor ogen heeft wat er wel en niet wenselijk is in geval van een crisis. Zo kan voorkomen worden dat beslissingen worden genomen óver de cliënt op het moment dat deze niet in staat is aan te geven wat er aan de hand is en wat er zou moeten gebeuren. Met een crisiskaart heeft de cliënt zelf meer de regie over zijn/haar behandeling.

Het systeem van de crisiskaart werkt alleen als de kaarthouder weet dat anderen, bijvoorbeeld de medewerkers van de crisisdienst, zich zullen inspannen om zijn/haar wensen te realiseren. Daarom wordt de kaarthouder aangeraden een vertrouwenspersoon/contactpersoon aan te stellen, bijvoorbeeld een vriend of familielid, die het belang van de crisiskaart onderschrijft en deze mede ondertekent. In geval van crisis kan deze persoon ook als vertegenwoordiger optreden. Verder is het van belang om overeenstemming te bereiken met de vaste behandelaar(s). De handtekening van een vaste behandelaar onder het crisisplan vergroot de kans dat de afspraken worden nagekomen.

2) Crisiskaart vanuit cliëntenperspectief:

- De crisiskaart is bedoeld voor cliënten met psychiatrische en/of psychosociale problematiek. Ook kan hij worden gebruikt door mensen met een dubbele diagnose/verslavingsproblematiek.
- Hulpverleners of anderszins betrokkenen mogen een cliënt attent maken op het bestaan van de crisiskaart.
- Het initiatief voor het maken van een crisiskaart moet komen vanuit de cliënt.
- De kaart wordt opgesteld door de cliënt en de consulent crisiskaart.
- Een crisiskaart is een samenvatting van het achterliggend crisisplan. De cliënt draagt de kaart altijd bij zich, bv. in de portemonnee of eventueel aan de mobiele telefoon geplakt.
- De crisiskaart en het bij behorend crisisplan moeten 24 uur per dag, 7 dagen per week toegankelijk zijn bij een instelling/organisatie, zo mogelijk via het elektronische patiëntendossier.
- De cliënt heeft de regie over het opstellen van de crisiskaart. Met andere woorden, het cliëntenperspectief staat voorop.
- Een crisiskaart kan nooit eenzijdig (ook niet door de cliënt) worden opgesteld. De overeenkomst dient ondertekend te worden door de betrokkenen waarmee afspraken worden gemaakt, zijnde:
 - vertrouwenspersoon/ contactpersoon
 - behandelaar/begeleider
 - huisarts
 - wettelijk vertegenwoordiger (indien aanwezig en gewenst)
 - organisatie waar het crisisplan ligt
- Bij een rechterlijke machtiging vervallen alle gemaakte afspraken
- Er dient draagvlak te zijn bij de instelling en/of behandelaar.
- De crisiskaart dient geactualiseerd te worden wanneer omstandigheden zich wijzigen; dit doet de consulent, in opdracht van of samen met de cliënt.

Bijlage 4: Achtergrond informatie: Proces en gebruik crisiskaart

De crisiskaart is een hulpmiddel met als doel betere zorg voor de cliënt op het moment dat zij in een crisissituatie geraken. Hét doel van de crisiskaart is betere zorg dat bereikt kan worden door cliënten te begeleiden in het proces van het maken van hun crisiskaart.

5.1. Kenmerken van de crisiskaart

- › betere zorg
- › emancipatie
- › preventie (minder heftige crises)
- › beter evenwicht in relatie cliënt en hulpverlener
- › duidelijkheid en rust voor alle betrokkenen
- › zicht op knelpunten in de zorg
- › participatie

Betere zorg

Bij het opstellen van de crisiskaart gaan we uit van hoe de cliënt zelf graag geholpen wil worden. Voor een onafhankelijke consulent is het makkelijker om objectief te kijken naar de wensen en ideeën van de cliënt en de mogelijkheden om die wensen te honoreren, te onderzoeken. Ook kan de consulent (in geval van het niet naleven van de wensen van de cliënt) als onafhankelijke partij een gesprek organiseren.

Emancipatie

De cliënt krijgt de mogelijkheid om zelf te regelen wat er moet gebeuren in een crisis. Het maken van de crisiskaart stimuleert cliënt (en betrokkenen) tot nadenken over wat te doen in een crisissituatie; dit heeft een emanciperend (en preventief) effect. De cliënt neemt zelf de beslissing om een kaart te laten maken. Uitgangspunt is de wens van de cliënt. De ervaring leert dat cliënten vaak zelf heel goed weten wat zij nodig hebben tijdens een crisis.

Als steun uit de eigen omgeving wenselijk is, wordt geprobeerd daarin te voorzien. De crisiskaart sluit hierdoor aan op de sfeer van de cliënt. Oplossingen worden zoveel mogelijk door de cliënt zelf aangedragen. Dit levert vaak creatieve en effectieve oplossingen op, die op de kaart worden verwoord, zoals:

- › Check de informatie die ik u geef, ik kan u niet garanderen dat ik eerlijke antwoorden geef tijdens een crisis.
- › Blijf tegen mij praten, want dan stoppen de stemmen in mijn hoofd
- › Haal mij uit de dissociatie: pak mij stevig beet bij mijn bovenarmen, en benoem samen met mij wat er te zien valt of te horen.

Helaas worden niet alle crisiskaarten voltooid. Maar ook een kaart die niet af komt kan soms helder zichtbaar maken in welke fase (van het emancipatieproces) de cliënt verkeert.

Preventie: minder (hevige) crises

Sommige cliënten dichten hun crisiskaart een preventieve werking toe. Uit de ervaringsverhalen komt naar voren dat:

- › Het hebben van een crisiskaart een gevoel van veiligheid geeft.
- › Cliënten die in aanraking komen met politieagenten merken dat de agenten blij zijn met de informatie op de crisiskaart. De ervaring is dat de agenten de informatie doorlezen en het serieus nemen. Dit is voor de cliënt een geruststellende gedachte, die zich serieus genomen voelt en ervan uit mag gaan dat zij op de gewenste manier wordt benaderd en opgevangen.
- › Het aangaan van het gesprek met (belangrijke mensen in) hun omgeving over hun wensen en hun "gebruiksaanwijzing", lijkt mede de oorzaak dat crisiskaarthouders minder vaak in crisis zijn dan hun lotgenoten die dit proces niet (hebben) doorlopen.
- › Kortom: de crisiskaart heeft (behalve een emancipatorische) ook een preventieve werking.

ROCK onderzoek

Teneinde de preventieve werking van de crisiskaart wetenschappelijk te onderbouwen is het Erasmus Medisch Centrum (EMC) in 2007 een onderzoek gestart naar (de effecten van) de crisiskaart: ROCK (Rotterdams Onderzoek Crisis Kaart). De hypothesen van dit onderzoek zijn de volgende:

- › het bezit van een crisiskaart leidt tot een vermindering van het aantal crisiscontacten en (gedwongen) opnames ten opzichte van het niet hebben van een crisiskaart, en
- › het effect van de crisiskaart is groter wanneer deze is opgesteld samen met een crisiskaartconsulent dan wanneer de crisiskaart alleen met de behandelaar is opgesteld.

Beter evenwicht in relatie cliënt en hulpverlener

Het proces dat een crisiskaart-aanvrager moet doorlopen is een belangrijk instrument gebleken in het herstellen van het (vaak scheefgegroeide) evenwicht in de relatie tussen hulpverleners en cliënten. De crisiskaart gaat zoals eerder gezegd niet uit van bestaande hulpaanbod, maar heeft de wens van de cliënt centraal te stellen. Het onderhandelingsaspect brengt partijen op voet van gelijkwaardigheid met elkaar.

Duidelijkheid en rust voor alle betrokkenen

Het crisisplan is een tweezijdige verklaring; de afspraken worden afgestemd door de cliënt met de personen in zijn omgeving (familie, behandelaar, huisarts, woonbegeleider, thuiszorg), die, als ze het eens zijn met de inhoud, het crisisplan behorende bij de crisiskaart ondertekenen. De omgeving wordt dus betrokken bij het crisisplan; dit betekent dat de beschreven afspraken niet vrijblijvend zijn. Door het ondertekenen stemmen de betrokkenen in met de toebedeelde rol en krijgt het crisisplan de status van een contract.

De cliënt kan een gevoel van veiligheid ontleen aan de waarschijnlijkheid/zekerheid dat er in een crisissituatie gebeurt wat hij/zij wil en dat wordt nagelaten wat hij/zij per se niet wil. Sommige crisiskaarthouders durven hierdoor voor het eerst weer risico's te gaan nemen: rijexamen te doen, te verhuizen, aan een opleiding te beginnen of familie buiten de regio op te zoeken. Dit rustgevend element geldt evenzeer voor alle andere betrokkenen: de hulpverleners kunnen met een gerust hart op vakantie en ook de familie weet waar ze aan toe is.

Zicht op knelpunten in de zorg

Terugkijkend naar hetgeen destijds de aanleiding was om de crisiskaart in te voeren, kan worden geconstateerd dat het knelpunt van te weinig inspraak door de crisiskaart wordt 'gerepareerd'. Van de 3 andere knelpunten kan worden gezegd dat het crisiskaart-project vooral de knelpunten goed in kaart brengt, maar dat ze nog steeds bestaan. (zie hiervoor verder bij 'Knelpunten bij het opmaken van de crisiskaart')

Participatie

De crisiskaart repareert vaak de sociaal/maatschappelijke schade die een crisis met zich meebrengt. Omdat op de crisiskaart duidelijk omschreven staat wie (van de betrokkenen) wát doet in geval van crisis, hebben crisiskaarthouders minder vaak te maken met "bijkomende ellende": omdat duidelijke afspraken zijn gemaakt over bijvoorbeeld ziekmelding krijgen crisiskaarthouders minder vaak te maken met werkgevers die zich verbaasd afvragen: waar is mijn werknemer? Of met huisdieren die onverzorgd achterblijven, of met post die maandenlang ongeopend blijft, etc.

De ervaring leert dat de crisiskaart de kans op herstel en deelname aan het maatschappelijk leven voor de crisiskaarthouders, vergroot. Zowel het bespreekbaar maken van de (kans op) crises met de eigen omgeving, als de positieve uitwerking van afspraken (over wie doet wat) garanderen een vergrootte kans op "gewone" deelname aan het maatschappelijk leven. Immers: zowel de crisiskaarhouder zelf, als zijn/haar leefomgeving hebben minder reden om "het hart vast te houden" bij iedere stap die gezet wordt.

Bijlage 5: Crisiskaart, korte samenvatting crisiskaartplan

De cliënt bepaalt zelf hoeveel informatie er op de kaart komt te staan.

De crisiskaart biedt:

- Houvast voor alle betrokkenen in een crisissituatie- Het dragen van een crisiskaart werkt geruststellend en biedt veiligheid.- Het maken van een crisiskaart biedt inzicht in eigen crisis, waardoor de kans op een crisis vermindert.- Familie en vrienden kunnen beter met de psychische crisis omgaan en zo nodig goede hulp bieden of vragen.- Er is duidelijkheid voor de hulpverlener en alle betrokkenen.- Het is mogelijk om sneller goede hulp te krijgen.